

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het „Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71”

(COM(2003) 468 def. — 2003/0184 (COD))

(2004/C 80/29)

Op 3 september 2003 heeft de Raad besloten om, in overeenstemming met artikel 262 van het EG-Verdrag, het Europees Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het voornoemde voorstel.

De gespecialiseerde afdeling „Werkgelegenheid, sociale zaken, burgerschap”, die belast was met de voorbereidende werkzaamheden, heeft haar advies goedgekeurd op 25 november 2003. Rapporteur was de heer Boldt.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 404e zitting van 10 en 11 december 2003 (vergadering van 10 december) het volgende advies uitgebracht, dat werd goedgekeurd met 111 stemmen vóór en 1 stem tegen, bij 5 onthoudingen.

1. Inleiding

1.1. Verordening (EEG) nr. 1408/71 is sinds 1971 al verschillende malen bijgewerkt en gewijzigd als gevolg van veranderingen in de nationale stelsels van sociale zekerheid en uitspraken van het Hof van Justitie. Daarnaast hebben de verschillende uitbreidingsrondes veranderingen noodzakelijk gemaakt.

1.2. De wijzigingen in Verordening (EEG) nr. 1408/71 hebben ook automatisch wijzigingen met zich meegebracht in Verordening (EEG) nr. 574/72.

2. Samenvatting van het voorstel van de Commissie voor een verordening

2.1. De Commissie heeft een voorstel ingediend voor een verordening tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71. Het voorstel is voornamelijk bedoeld tot bijwerking van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en Verordening (EEG) nr. 574/72, vooral op het punt van bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestaties. Een en ander is urgent geworden na een aantal arresten van het Hof van Justitie, waarvan de jurisprudentie bepalend is voor toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71.

2.2. Het Hof van Justitie heeft al herhaaldelijk geoordeeld dat bij de interpretatie van het „exporteerbaarheidsbeginsel” weinig speelruimte mogelijk is. Dit betekent dat men alleen prestaties kan uitsluiten die een bijzonder karakter hebben, niet op premie- of bijdragebetaling berusten en opgenomen zijn in Bijlage II bis.

2.3. Met het voorstel wil men ook recht doen aan veranderingen in de nationale wetgevingen. Deze kunnen hetzij voortvloeien uit een arrest van het Hof van Justitie of te maken hebben met een verandering in de sociale zekerheid van de lidstaat zelf.

2.4. Tevens wordt voorgesteld genoemde communautaire verordeningen bij te werken wat betreft de verhoudingen tussen Verordening (EEG) nr. 1408/71 en de bepalingen van de bilaterale sociale-zekerheidsovereenkomsten.

2.5. De overige voorstellen van de Commissie hebben betrekking op passages in de Bijlagen over de lidstaten en op technische aanpassingen.

3. Algemene opmerkingen

3.1. Het Comité is ingenomen met het voorstel van de Commissie en herhaalt wat het reeds eerder heeft gezegd in zijn op 27 januari 1999 uitgebrachte advies over de sociale zekerheid van werknemers, zelfstandigen en hun familieleden die zich verplaatsen binnen de Gemeenschap⁽¹⁾: voorstellen tot wijziging dienen te zijn ingegeven door een noodzaak tot vernieuwing en bijwerking van bestaande verordeningen die gericht zijn op een betere harmonisering van de socialezekerheidsstelsels⁽²⁾. Het voorstel valt samen met de laatste fase van de algehele herziening van de regelgeving, bedoeld om Verordening (EEG) nr. 1408/71 te vernieuwen en te vereenvoudigen en de coördinatie te verbeteren.

⁽¹⁾ PB C 101 van 12.4.1999.

⁽²⁾ PB C 75 van 15.3.2000.

3.2. Hoewel reeds overeenstemming is bereikt over de tekst in titel III, hoofdstuk 8 (bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestaties), alsmede over de belangrijkste uitgangspunten in de Bijlagen bij Verordening (EEG) nr. 1408/71, wordt nog altijd gediscussieerd over de in de Bijlagen op te nemen uitkeringen van verschillende landen. Daarom is het mogelijk dat er nog gesleuteld wordt aan de tekst van de verordening.

3.3. Het Comité schaart zich volledig achter het streven om met de algehele herziening van de verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en (EEG) nr. 574/72 te komen tot overzichtelijker regelgeving die gemakkelijker te begrijpen is voor EU-burgers die gebruiken maken van hun recht zich binnen de Gemeenschap te verplaatsen. Daarom is het belangrijk dat de bestaande rechtspraktijk ook wordt opgenomen in de regelgeving.

4. Opmerkingen bij afzonderlijke artikelen

4.1. Artikel 1.1: Voorgesteld wordt om artikel 4, lid 2 *bis* te vervangen door een nieuwe tekst. Het gaat hier om een omschrijving van het begrip „bijzondere, niet op premie- of bijdragebetaling berustende prestaties”. Met de nieuwe formulering wil men het begrip preciseren en tegemoet komen aan de rechtspraak van het Hof van Justitie. Het voorstel tot wijziging van dit artikel is in overeenstemming met de formulering die is overeengekomen t.a.v. de vernieuwing van Verordening (EEG) nr. 1408/71. De nieuwe tekst is consistent en gemakkelijker te begrijpen dan de huidige tekst.

4.2. Artikel 1.3: Voorgesteld wordt om in artikel 10 *bis* lid 1 te vervangen, omdat uit de oude tekst niet duidelijk genoeg valt op te maken welke rechten niet kunnen worden

meegenomen. De nieuwe formulering komt de duidelijkheid inderdaad ten goede, zonder dat de inhoud wordt aangetast.

4.3. Artikel 1.4: Voorgesteld wordt in artikel 23 een nieuw lid 2 *bis* in te voegen. De invoeging is bedoeld om te preciseren hoe de in de verschillende lidstaten toegepaste referentieperiodes in aanmerking worden genomen. De nieuwe formulering maakt de tekst duidelijker en minder vatbaar voor verschillende interpretaties. De burgers kunnen nu beter begrijpen wat er staat en achterhalen wat hun rechten zijn.

4.4. Artikel 1.5: Voorgesteld wordt om in artikel 33 lid 1 te vervangen door een nieuwe tekst, waardoor nog duidelijker wordt welke eisen worden gesteld aan de organen die belast zijn met het berekenen van de pensioenen. Ook deze verandering is nodig. Hiermee wordt de rechtszekerheid van de afzonderlijke burger vergroot.

4.5. De veranderingen in de Bijlagen zijn een gevolg van arresten van het Hof van Justitie en/of veranderingen in de wetgeving van lidstaten. Naar de mening van het Comité is de bijwerking van de Bijlagen van cruciaal belang om de sociale rechten van de burgers in de praktijk veilig te stellen. Het Comité gaat ervan uit dat de onderhandelingen in de Raad over Bijlage II *bis* zo snel mogelijk worden afgerond, zodat de nieuwe verordening van kracht kan worden.

5. Conclusies

Het Europees Economisch en Sociaal Comité staat positief tegenover het voorstel tot wijziging van de twee verordeningen. De veranderingen zijn gerechtvaardigd, omdat ze de duidelijkheid en transparantie ten goede komen en bijdragen tot versterking van zowel de rechtsbescherming als de sociale zekerheid van de burgers.

Brussel, 10 december 2003.

De voorzitter

van het Europees Economisch en Sociaal Comité

R. BRIESCH